

2026-yil 14-aprel

Bilasizmi: etilen — eng oddiy to'yinmagan uglevodorod

ETILEN (C₂H₄)

Eng oddiy to'yinmagan uglevodorod

Asosiy xususiyatlari:

- Qo'sh bog'li tuzilish (C=C)
- Rangsiz, yonuvchan gaz
- Yuqori kimyoviy faollik

Ishlatilishi:

- Polietilen ishlab chiqarish
- Kimyo sanoati xomashyosi
- Mevalarni pishirish

Etilen (C₂H₄) — eng oddiy to'yinmagan uglevodorod, olefinlar qatorining birinchi vakili bo'lgan, o'ziga xos hidli, rangsiz, yonuvchan gaz.

U sanoat kimyosida juda muhim xomashyo bo'lib, asosan polietilen, etilenglikol va boshqa organik birikmalar ishlab chiqarishda qo'llaniladi.

Asosiy xususiyatlari:

Tuzilishi: Molekulasida ikkita uglerod atomi o'zaro qo'sh bog' ($C=C$) orqali bog'langan.

Fizik holati: Rangsiz gaz, havodan biroz yengilroq, suvda yomon eriydi.

Kimyoviy faolligi: Qo'sh bog' hisobiga birikish reaksiyalariga (masalan, galogenlar, vodorod bilan) oson kirishadi.

Tabiatda: O'simliklarning o'sishi va mevalarning pishishini tezlashtiruvchi fitogormon vazifasini bajaradi.

Ishlatilishi:

1. Polietilen ishlab chiqarish: Dunyodagi etilenning eng katta qismi polietilen (polimer) ishlab chiqarishga sarflanadi.

2. Sintetik xomashyo: Etilenglikol, etilbenzol, stirol, vinilxlorid kabi kimyoviy moddalar olinadi.

3. Qishloq xo'jaligi: Mevalarni (masalan, banan, pomidor) tezroq pishirish uchun qo'llaniladi. Etilen asosan neft va tabiiy gazlarni piroliz (yuqori haroratda parchalash) qilish orqali olinadi.

source:

"O'z kimyosanoat" aksiyadorlik jamiyati

<https://new.uzkimyosanoat.uz/oz/press/news/bilasizmi-etilen-eng-oddiy-to-yinmagan-uglevodorod>